

Økologisk Timothe

Innovation
og vækst

Dyrkningsvejledning 2024

Jordbund

Timothe frøavles bedst på humusholdige og gode lerjorde med god jordfugtighed, idet timothe er meget tørkefølsom i forsommeren.

På vandlidende jorde er timothe ofte den eneste afgrøde, der kan tåle fugtigheden om vinteren.

Klima

Timothe er et varigt vinterfast tuedannende græs, som indgår i mange græsmarksblandinger til såvel afgræsning som slæt.

Den er ikke som visse andre frøarter følsom for kulde i foråret og kan derfor dyrkes i alle egne af landet.

Såfremt marken kan holdes fri for fremmede græsser og ikke bliver for tæt, kan der høstes frø i mange år.

Dyrkningssikkerhed

Såfremt jordbundsforholdene er som nævnt ovenfor, dyrkningsteknikken anvendes korrekt og høstvejret i august er tørt og solrigt, er frøavl af timothe en sikker afgrøde.

Sorter

Der er kun 4 - 5 forskellige sorter i dyrkning i Danmark.

Tusindkornsvægt

Timothe er meget småfrøet, idet tusindkornsvægten er ca. 0,4 gram.

Sortsskifte

Ved sortsskifte skal der være mindst 3 frie år, inden en ny sort må sås.

Udsæd og udlægsmetoder

Udsædsmængde

Der anvendes 4 - 6 kg pr. ha - afhængig af såbedets beskaffenhed.

Under almindelige forhold vil denne udsædsmængde give 125 - 150 planter pr. m². Dog vil en jævnt fordelt plantebestand på 75 - 100 planter pr. m² også kunne give et godt udbytte.

Såning

Timothe skal sås øverligt på tromlet jord i maksimalt 1 cm's dybde.

Dæksæd

Vårbyg er den mest benyttede dæksæd og der anvendes en kort stråstiv bygsort med reduceret udsædsmængde (130-140 kg/ha) og som gødes moderat for at undgå lejesæd.

Vores foretrukne dækafrøde er hestebønner, som ofte giver et perfekt etablering af timote.

Udlæg i renbestand er en sidste mulighed og såning bør i så fald foretages allerede i juli måned, såfremt frøhøst ønskes det efterfølgende år. Der tages et eller to slæt om sommeren og efteråret for at gøre marken ren for ukrudt.

Vanskelige plantearter at rense fra

Kløver, alm. rapgræs, enårig rapgræs, engrapgræs, hundegræs, knæbøjet rævehale, hvene,

fuglegræs, forglemmigej, kamille, agergåseurt, skræppe, rødknæ, fløjlsgræs, gul okseøje og vejbred.

Gødskning

På jorde med normale fosfor- og kalital (Pt 2 - 4 og Kt på 7 - 10) tilføres ca. 15 kg P og ca. 40 kg K pr. ha samt 15-20 kg svovl pr. ha.

Udlægsmarker tilføres ca. 25 - 35 kg N pr. ha i slutningen af september.

I ældre marker kan efterårstildelingen undlades, såfremt forårstildelingen øges tilsvarende. Dog kan der være brug for 20 - 50 kg N på næringsfattige jorde i efteråret.

Forårstildelingen af 50 - 100 kg N pr. ha foretages 1.-10. maj - ældre marker gødskes senest.

Den største mængde kvælstof tilføres på alm. agerjord og den mindste på lavbundslande, hvor mineraliseringen i vækstperioden frigiver kvælstof til afgrøden.

Svovl er et vigtigt næringsstof for plantens optagelse af kvælstof. Svovl kan tilføres i form af kaliumvinasse som er i pulverform, og det skal blandes op i kalk for at sprede det korrekt.

Kaliumsulfat, patentkali, Kieserit, naturgips eller Wigor S, kan anvendes i økologisk produktion, når der udstedes en erklæring fra en økologikonsulent om behovet.

På lave humusholdige arealer, hvor manganmangel typisk kan forekomme, udsprøjtes Profi MnS 166, BioMangan 170 S eco eller MicroCare mangansulfat ad en eller to gange - første gang ved begyndende vækst om foråret og igen 2 - 3 uger senere. Alle indeholder svovl.

Hvor der tages slæt på frømarken efter høst, gødes marken op med 50 - 60 kg N pr. ha umiddelbart efter høst ofte i form af gylle.

Ukrudtsbekæmpelse

Mekanisk ukrudtsbekæmpelse med en alm. forårshave om efteråret eller om foråret, har vist særdeles gode resultater hos flere frøavlere. Der harves i 2 - 3 cm dybde en eller flere gange. Det går bedst hvis udlægget er sået på rækker.

Håndhakning og bortlugning sent på foråret kan være aktuelt, når det gælder skræppe og rødknæ.

En afpudsning i foråret giver som regel en god ukrudtsbekæmpelse og en vis form for vækstregulering. Afpudsning udføres senest ultimo april.

Særligt ukrudtsbefængte arealer kan være nødvendigt helt at fraskære.

Afpudsning om efteråret

Uanset om genvæksten udnyttes i efteråret, skal marken afpudsnes ultimo oktober, så marken ikke går vinteren i møde med en hængende bladmasse.

Det afpudsede materiale skal helst fjernes og som et minimum knuses godt og spredes jævnt, så det ikke ligger som klatter i marken og øger risikoen for angreb af sneskimmel.

Sygdomme og skadedyr

Bladsvampe er meget sjældent et problem i timothe.

I visse fugtige år kan *Timothe-øjeplet* optræde, men bekæmpelse er vanskelig og yderst sjældent rentabel.

Angreb af *Kuglemider* kan specielt i fugtige år optræde og især i ældre marker. Mide-angrebene, der kan forveksles med kuldeskade. Der er ingen godkendte midler til bekæmpelse af kuglemider.

Timothefluer og deres larver kan i enkelte år forvolde store udbyttetab. Timothefluen lægger sine æg på de øverste blade inden skridningen, hvorefter larven arbejder sig ned i bladskeden og angriber duskene.

Den egentlige skade forvoldes af larven og ses ved, at der fremkommer spiralformede gnavede

gange, som snor sig op ad dusken.

Angreb er ofte værst i ældre marker. Der er ingen godkendte midler til bekæmpelse af timothefluier.

Timothevikleren, der sjældent forekommer, ses som sammenspundne blade og er forårsaget af den sorte fløjsagtige viklerlarve.

Høst

Timothe modner meget uens (tvemodner) og skårlægges ofte. Der anvendes en selvkørende skårlægger og der afsættes så høj stub som muligt. Tidspunktet for skårlægning er ofte omkring 1. - 10. august. Ved tidspunktet for skårlægning har frøene typisk et vandindhold på 35 - 40%.

De fleste af frøene skal have en voksagtig konsistens i frøhviden og den øverste del af de mest modne duske vil begynde at drysse.

Vejringstiden på skår er ca. 5 - 10 dage, før afgrøden er eftermodnet og klar til tærskning.

Timothe må ikke tærskes for hårdt så frøet afskalles, hvorved spireevnen kan nedsættes. Alternativt kan timothe tærskes direkte, hvis det er gået i leje og risikoen for dryssespild minimeres.

Frøet skal straks på tørreriet og beluftes med kold luft de første par døgn og herefter nedtørres til 12% vandindhold.

Mejetærskerens indstilling

Grundindstillinger:	
Cylinderhastighed:	900-1.000 omdr./min.
Broafstand:	Fortil: ca. 12 mm Bagtil: ca. 8 mm
Halm rotor	Middel hastighed og afstand
Emtesold:	Lamelåbning: 8 mm
Emtesoldforlænger:	Lamelåbning: 10 mm Indstilling: Lige-bagud
Kornsold:	Lamelåbning: ca. 4 mm Evt. anvendelse af rundhulsold 4 mm
Luftretning:	Vindlederen stilles mod emtesoldets forreste til midterste del
Luftmængde:	Moderat - start med rigeligt luft og reguler ned, indtil der ikke er spild

Rumvægt

1 m³ råvare vejer ved normal renhed ca. 400 kg.

Høst som 2. & 3. års marker

Ved flerårs avl af timothe er efterårsbehandlingen efter foregående høstår meget vigtig. Straks efter høst fjernes halmen, alternativt afpudses, når den er tilstrækkelig tør hertil.

Marken afpudses igen tæt ultimo oktober, så marken ikke går vinteren i møde med en hængende bladmasse.

Ældre timothe marker kan afgræsses helt hen på foråret.

Afregningsgrundlag

Timothe afregnes på grundlag af:

91% rent spiret frø

0,3% ukrudt og fremmede kulturfrø.

EU's kvalitetskrav

EU's kvalitetskrav til timothe er:

Min. 96% renhed (vægtprocent).

Min. 80% spireevne (antalsprocent).

Maks. 1,5% fremmede kulturfrø+ukrudtsfrø. Dog maks. 1,0% af en enkelt art Maks. 0,3% kvik (vægtprocent).

Antal skræppe excl. rødknæ: max. 5 stk. i 10 gram.

Der ydes ikke økoloigitillæg, hvis renvaren indeholder skræppe eller rødknæ.

Februar 2024, ingen ansvar, læs etiketten inden brug.